

از کرزان تا نیشابور

نگاهی به چند چار قاش: رباعیات کرزانی و خیام

صالح افشار تویسرکانی

و در نتیجه از بستگی‌ها، علایق و اشتغالات مزاحم صعود به سوی
جاذبیت ربوبی، رها شوند. باکمال آزادی و خلوص به عالم قدس و
سعادت نایل می‌شوند و دریافت کمال اعلا آنان را به نشئه درمی‌آورد.

عقل من و تو کجا و دانستن راز

معراج نمی‌کند مگس با پرواز

وحی است و رای قصه‌ی استعداد

داوود نبی نمی‌شوی با آواز

مجید افشاری

و این چارقاش یا چاربرگ که: قافیه‌ها و ردیف‌ها به صورت فعل
امر و به معنی کسب لذت از فعل مأمور که منظور است ابداع گردید!

پا از سر اعتبار بردار و برو / دست از سر روزگار بردار و برو

دل در صف انتظار نگذار و بمان / جان از کف اختیار بردار و برو

مجید افشاری

از فیض قلم، جهانیان را نور است

بی‌نور قلم، جهان شب دیجور است

دانم که هزاران هنر اندر قلم است

اما چه کنم چشم حریفان کور است

امین

لفظ و معنی در هر محفل تفکر شاعر چنان می‌جوشد و گل

می‌کند که گویی به قول ابوالمعانی بیدل: جلوه‌گاه حسن معنی خلوت

لفظاً است و بس، طالب لیلی نشیند دور از محفل چرا؟!

و از نگاهی فرآندیشه‌تر شکل دنیا و زندگی به دور از پوست شب

با لباس پوشیدن روز زیباست.

مائیم به لطف تو تولا کرده

وز طاعت و معصیت تبرا کرده

آن جا که عنایت تو شامل، باشد

ناکرده چو کرده، کرده چون ناکرده

ابوعلی پورسینا

هرچند بسط کلام و اطالهی سخن در مقوله پیش آمد: حائز به

اجازه است که در اعجاز هم آمده که حضرت موسی علی نبینا و آله و

□ با این نگرش‌ها همه چیز هستی دل‌انگیز و اثرگذار است: اللهم
ارنا الاشیا کماهی

ای خدا بنمای تو، هر چیز را

آن‌چنان که هست در خدعه سرا

طعمه بنموده به ما وان بوده مست

آن‌چنان بنما به ما، آن را که هست

و این‌ها همه مرهون لطف الهی است و دوست دارد زیبایی و تجلی

احسن الخالقین که از نفس قدسی و تزکیه‌ی شوقی از طبع لطیف

سرایندگان شورآفرین سرچشمه می‌یابد.

دنیا قفس وجود آزاد نیست

آغوش فلک به قدر ابعاد نیست

هرجای زمین فرشته‌بی می‌بینم

ای وای خدا چرا کسی آدم نیست

***

از خاک زمین اگر بلا برخیزد

از میل بقا بشر نمی‌پرهیزد

با خوردن شعله‌های آتش دیدم

آب از دهن کباب‌ها می‌ریزد

بنابر افادات و افاضات استادان فنون معانی حضرات استاد بهار،

استاد زرین کوب، استاد سید محمد دامادی، استاد غلامحسین رضائزاد

(نوشین) و استاد سید حسن امین که هر کدام به نوع خداوندگار علوم

الهیة و عقلائیة هستند، متافیزیک و متاثر اثرات اشراق و آفاق کلام

آسمانی در ذهن شاعر دخیل است. و این‌ها همه از نتیجه‌ی عواطف

و انفعالات و احساسات رقیقه‌ی یک انسان حساس متفکر به ظهور

کلام که باز همان «کلمه» است. از یک مغز جوشان سرچشمه گرفته

و پدیدار می‌شود. در پایان:

با کسب افادات از درس حافظ‌شناسی پروفیسور امین:

قول ابن سینا در کتاب اشارات و تنبیهات میسر نمی‌شود مگر

این‌که: شاعران و عارفان که به مقام قداست و پاکی نایل گشته‌اند،

هنگامی که آلودگی‌های پیونده خورده به بدن مادی از آنان برکنار شود.

قرآن سر تاقچه بودن سخت است

***

هرگز نشوی شیفته‌ی نام کسی

معلوم نکرده‌اند فرجام کسی

عقل است شبیه نردبانی در ابر

هر پله‌ی نردبان شده بام کسی

***

همراهی یاران دغل کارم نیست

دنبال اصلتم، بدل کارم نیست

باید که پی کنه و حقیقت بروم

لیسیدن شیشه‌ی عسل کارم نیست

***

شهرت مطلب که عاقبت گمنامی است

پایان تمام پختگی‌ها خامی است

تا مقصد خود گم نکنی در شب تار

آتش زدن بار سفر الزامی است

علیه‌السلام با خداوند جلّ شأنه‌ العزیز چنان که پرسید: ای موسی در دست چیست؟! پاسخ داد: این عصای من است، که بر آن تکیه می‌کنم، برگ برای گوسفندان می‌ریزم، و حاجات دیگر الخ ... اقتضای آن کسب لذت از گفت‌وگو با معشوق بود. این را به صفای ادب مخاطبین ماهنامه‌ی حافظ بیخشند؟! و اینک چند رباعی را به نجوا و ترنم زمزمه‌گر می‌شویم: اللهم وقفنا بما يحب و یرضی انک خیر موفق و معین ایاک نعید و ایاک نستعین

چون غنچه شوی وقت شکفتن آید

دلگیر شوی نوبت گفتن آید

باید بشوی در کف اقیانوس

شاید که کفی برای سفتن آید

صالح افشار نویسرکانی

و هم‌اکنون چند رباعی از مجید افشاری را در این‌جا می‌آورم:

آن کس که ندارد خبری خوشبخت است

می‌آید و می‌رود خیالش تخت است

مجبور به انزوا شود اهل خیر

کنگره‌ی آیت‌الله سید عبدالاعلی سبزواری

در شماره‌ی ۶۹ ماهنامه‌ی حافظ زندگی‌نامه و آثار آیت‌الله العظمی سید عبدالاعلی سبزواری چاپ شده بود. به مناسبت یکصدمین سال تولد کنگره‌ی بین‌المللی پرباری در سبزواری قم برگزار شد. خلاصه‌ی مقالات کنگره مزبور و کتاب‌شناسی آیت‌الله سبزواری، شامل پنجاه کتاب و بیست و دو مقاله است که بعضی از آن‌ها عبارتند از:

۱- در صفحه‌ی ۶۰ و ۶۱ می‌نویسد: «استاد سید علینقی امین از اولین نویسندگانی است که در اثر ارزشمند خود = تاریخ سبزواری، به طور مختصر به معرفی این مرجع عالیقدر شیعه

پرداخته است. ایشان در حدود سال ۱۳۴۵ درباره‌ی آن مرحوم چنین آورده است... ص ۴۹۶»

۲- در صفحه‌ی ۶۳: دانشنامه‌ی قرآن و قرآن پژوهی، به کوشش بهاء‌الدین خرمشاهی، ص ۱۱۸۶

۳- در صفحه‌ی ۶۳: دایرة‌المعارف تشیع، ج ۴، ص ۵۷۹

۴- در صفحه‌ی ۶۳: دیوان اسرار یا کلیات اشعار فارسی حاج ملاهادی سبزواری، با مقدمه و تعلیقات پروفیسور سید حسن امین، ص ۱۲۸ مطالب جامعی راجع به کارنامه‌ی علمی و فقه‌ای این فقیه حکیم مندرج است.

۵- در صفحه‌ی ۷۱: موسوعه سید عبدالاعلی سبزواری در هفت جلد به همت فضلالی قم

۶- در صفحه‌ی ۷۲: نم برگرفته از یم، سید محمد رئیسی گرگانی

۷- در صفحه‌ی ۷۶: ماهنامه‌ی سربداران، ویژه‌نامه‌ی بزرگداشت پروفیسور سید حسن امین، ش ۴۶، ص ۱۶